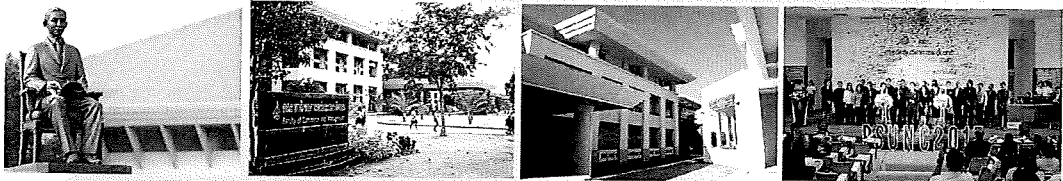

การประชุมวิชาการระดับชาติ ม.อ.ตรัง วิจัย ประจำปี 2561

สาขบริหารธุรกิจ/การประกันภัยและการจัดการความเสี่ยง

วิจัยก้าวหน้า เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
PSU Trang National Conference on Research across Disciplines
PSUNC 2018

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ในการวิพากษ์ผลงานวิจัย บทความวิชาการ และผลงานสร้างสรรค์

1. กลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ/การประกันภัยและการจัดการความเสี่ยง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิจิตรธรรมรส
คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ดร.อิสริยะ สัตกุลพิบูลย์
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดร.นุชชรา พึ่งวิริยะ
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ดร.อรพินท์ บุญสิน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ดร.ปิยะ ปานผู้มีทรัพย์
สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ดร.พงษ์พิช เพชรสกุลวงศ์
คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง
2. กลุ่มสาขาวิชาการตลาด
รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิวิมล สุขบท
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวฤทธิ์ พงศกรรังศิลป์
สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ จินดาบถ
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ดร.สิทธิชัย นवलเศรษฐ
คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร.ปิยะนุช ปรีชานนท์
คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

3. กลุ่มสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิรชญา ชัยเกษม

คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ดร.นราวดี บัวขวัญ

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ดร.ปรัชญากรณ์ ไชยคช

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ดร.สมยศ โส้งเคลือบ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

4. กลุ่มสาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

ดร.ศิริกานต์ ชูเชิด

สำนักวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ดร.ชนันท์ภรณ์ จันแดง

สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ดร.จิรวัดน์ แทนทอง

วิทยาลัยคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

5. กลุ่มสาขาวิชาการบัญชี

รองศาสตราจารย์ ดร.พนารัตน์ ปานมณี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ดร.ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์

บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

ดร.ภัทรณัชชา โชติคุณากิตติ

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยรังสิต

ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปารีชาติ มณีมัย

คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

6. กลุ่มสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์/การบริหารรัฐกิจ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ดร.ปาริฉัตร ตู่ดำ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

การวิเคราะห์โอกาสการล้มละลายด้วยอัตราส่วนทางการเงินในบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรม
บริการ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The analysis of Bankruptcy risk by financial ratios for service industry in
Media sector in the stock exchange of Thailand

ขวัญกมล รุ่งเรือง¹ ธนินทร์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ²

Khwankamol Rungruang¹ Taninrat Rattanapongpinyo²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์โอกาสที่กิจการจะล้มละลายของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญกับผลประกอบการ ของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ จำนวน 5 หลักทรัพย์ ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ของปี 2557 ถึง ไตรมาสที่ 2 ของปี 2560 โดยใช้แบบจำลอง Altman's Z-Score Model เป็นเครื่องมือในการวิจัย และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินและค่าความเสี่ยง โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) บริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีระดับความเสี่ยง (โอกาสที่กิจการจะล้มละลาย) ค่อนข้างสูง 2) ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับผลประกอบการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยที่อัตราส่วนความคล่องตัว เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน ความสามารถในการหากำไร สัดส่วนแห่งภาระผูกพันทางการเงิน และความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ของธุรกิจมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับผลประกอบการ

คำสำคัญ : ความเสี่ยงในการล้มละลาย , หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ , แบบจำลองของ Altman

¹ นักศึกษาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Student, Faculty of Management Science, Silpakorn University, mookhc@gmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Lecturer, Faculty of Management Science, Silpakorn University, taninrata@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were 1) to analyze the level of risk (financial distress) and 2) to study the relationship between key financial ratios and turnover. The samples were 5 companies of Service industry in Media sector in the Stock Exchange of Thailand. From the first quarter of 2014 to the second quarter of 2017. The study used Altman's Z-Score Model as the research instrument and analyze the relationship between key financial ratios and turnover by Pearson's correlation coefficient.

The results of this research were 1) The level of risk of Media sector in the Stock Exchange of Thailand was relatively high 2) The Relationship between key financial ratios and turnover was at mostly medium level. The Working Capital to Total Assets , Retained Earning to Total Assets , Earning before Interest and Taxes to Total Assets , the Market Value to Equity to Book Value of Total Debts and Sales to Total Assets was related with turnover in the same direction.

Keywords : Bankruptcy Risk , Media sector , Altman's Z-Score Model

ที่มาและความสำคัญ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยถือเป็นแหล่งระดมเงินทุนที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ เนื่องจากสามารถระดมเงินออมจากหน่วยเศรษฐกิจทุกภาคไม่ว่าจะเป็น ภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ และภาครัฐบาล บริษัทที่ต้องการระดมทุนเพื่อไปขยายกิจการ เพิ่มกำลังการผลิต และต้องการเงินทุนจำนวนมาก จึงมีทางเลือกในการเข้ามาระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยจะนำหุ้นสามัญของบริษัทออกขายแก่นักลงทุนที่สนใจ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560)

บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแบ่งเป็น 8 อุตสาหกรรม คือ เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร สินค้าอุปโภคบริโภค ธุรกิจการเงิน สินค้าอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ทรัพยากร บริการ และเทคโนโลยี และยังจำแนกเป็นกลุ่มย่อยอีก 28 หมวด ได้แก่ กลุ่มสินค้าอุปโภคแพชั่น กลุ่มกระดาษและวัสดุการพิมพ์ กลุ่มพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ และกลุ่มสื่อและสิ่งพิมพ์ เป็นต้น (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560)

กลุ่มสื่อและสิ่งพิมพ์เป็นธุรกิจหมวดหนึ่งในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยซึ่งมีความน่าสนใจในขณะนี้ เนื่องจากกลุ่มสื่อและสิ่งพิมพ์อยู่ในช่วงพยายามปรับทิศทางธุรกิจเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ โดยเริ่มจากช่องทางทีวีดาวเทียม และขยายสู่ทีวีดิจิทัล ซึ่งการขยายเข้าสู่แพลตฟอร์มทีวีดิจิทัล แต่กลยุทธ์การปรับตัวดังกล่าวกลับไม่เป็นไปตามความคาดการณ์การเติบโตและผลประกอบการทางธุรกิจ เพราะนอกจากทีวีดิจิทัลจะเผชิญภาวะการแข่งขันอย่างรุนแรง อีกทั้งใช้เงินลงทุนสูงจากต้นทุนการประมูลใบอนุญาต ค่าเช่าโครงข่าย และการผลิตรายการแล้ว การกำหนดราคาค่าโฆษณายังต้องเป็นไปอย่างสอดคล้องกับเรตติ้งผู้ชมอีกด้วย สถานการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลให้ผู้ประกอบการกลุ่มสื่อและสิ่งพิมพ์ที่ทำธุรกิจทีวีดิจิทัล ประสบภาวะผลประกอบการตกต่ำอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มประกอบธุรกิจในปี 2557 (วัชชีรานนท์ ทองเทพ, 2560) รวมทั้งกิจการสื่อสิ่งพิมพ์ดั้งเดิมที่ปรับตัวไม่ทันความก้าวหน้าของสื่อสาธารณะสมัยใหม่ ทำให้ไม่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน

ในด้านนักลงทุนทั่วไป ทั้งประเภทรายบุคคล และนักลงทุนสถาบันที่สนใจลงทุนในกลุ่มสื่อและสิ่งพิมพ์รวมถึงกิจการในกลุ่มธุรกิจเดียวกันซึ่งต้องการจะเข้ามาระดมเงินในตลาดหลักทรัพย์ จำเป็นที่จะต้องศึกษาสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และแนวโน้มของธุรกิจกลุ่มสื่อและสิ่งพิมพ์ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการลงทุนและการระดมเงิน และประการสำคัญ การคาดการณ์หรือพยากรณ์เหตุการณ์ทางการเงินล่วงหน้าจากข้อมูลสถานการณ์ที่ผ่านมา ด้วยเครื่องมือทางการเงินที่จะช่วยส่งสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าเกี่ยวกับโอกาสการล้มละลายทางการเงินของธุรกิจภายในกลุ่ม จะช่วยให้ผู้บริหารได้วางแผนเตรียมรับมือกับภาวะความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงหรือให้ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด ผลจากการศึกษาครั้งนี้คาดว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการสื่อและสิ่งพิมพ์ รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภาพรวม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์โอกาสที่กิจการจะล้มละลายของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดยี่ห้อและสิ่งพิมพ์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญและผลประกอบการของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดยี่ห้อและสิ่งพิมพ์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดยี่ห้อและสิ่งพิมพ์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้วยเครื่องมืออัตราส่วนทางการเงิน เป็นวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีขอบเขตของการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาของการศึกษา

การศึกษานี้ใช้ข้อมูลงบการเงินในการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยซึ่งอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดยี่ห้อและสิ่งพิมพ์ ในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน 5 หลักทรัพย์ ดังนี้

AQUA : บริษัท อควา คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

EPCO : บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน)

MCOT : บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)

VGI : บริษัท วี จี ไอ โกลบอล มีเดีย จำกัด (มหาชน)

WORK : บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)

การเลือกกลุ่มตัวอย่างจากบริษัททั้ง 5 ราย อาศัยเกณฑ์การพิจารณาจากสินทรัพย์รวมของบริษัท ในหมวดยี่ห้อและสิ่งพิมพ์ที่มีขนาด 6,000 ล้านบาทขึ้นไป จากจำนวนทั้งสิ้น 30 บริษัท

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเสี่ยง (โอกาสที่กิจการจะล้มละลาย) คำนวณจากแบบจำลอง Altman's Z-Score Model แสดงโดยค่าตัวแปร Z

2.2 ตัวแปรอิสระ คือ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลงบการเงินของแต่ละบริษัทในกลุ่มตัวอย่าง เป็นข้อมูลรายไตรมาสตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ของปี 2557 ถึง ไตรมาสที่ 2 ของปี 2560 นำมาคำนวณ เป็นอัตราส่วนทางการเงินในแบบจำลอง Altman's Z-Score Model โดยมีตัวแปรอิสระดังนี้

X1 หมายถึง อัตราส่วนความคล่องตัว คำนวณจาก เงินหมุนเวียน / สินทรัพย์รวม

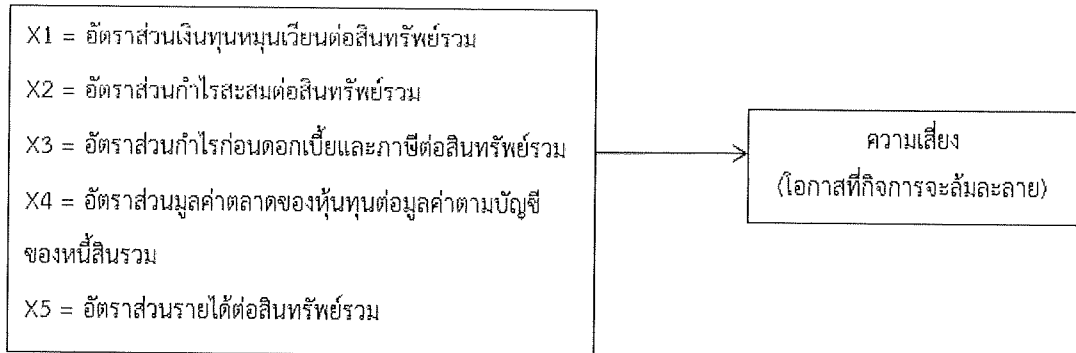
X2 หมายถึง เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน คำนวณจาก กำไรสะสม / สินทรัพย์รวม

X3 หมายถึง ความสามารถในการทำกำไร คำนวณจาก กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี / สินทรัพย์รวม

X4 หมายถึง สัดส่วนแห่งภาระผูกพันทางการเงิน คำนวณจาก มูลค่าตลาดของหุ้นสามัญ / หนี้รวม

X5 หมายถึง ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ คำนวณจาก รายได้ / สินทรัพย์รวม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบระดับความเสี่ยงของที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจากการใช้แบบจำลอง Altman's Z-Score Model
2. ได้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญกับผลประกอบการ ที่ได้มาจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. สามารถนำผลการศึกษานี้ไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับนักลงทุนหรือผู้ที่สนใจทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบการตัดสินใจลงทุนกับบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Altman (1968) ได้พัฒนางานวิจัยเกี่ยวกับโอกาสในการล้มละลายต่อจากงานของ Beaver (1966) เรียกกันว่า Altman's Z-Score Model โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์จำแนกประเภท ทำการสุ่มตัวอย่างจากบริษัทที่ถูกฟ้องล้มละลายและบริษัทที่มีผลการดำเนินงานตามปกติที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกันและมีขนาดของสินทรัพย์ที่ใกล้เคียงกันในช่วงปี ค.ศ. 1945-1965 จำนวนกลุ่มละ 33 บริษัท ผลการศึกษพบว่า ความแม่นยำในการพยากรณ์ของแบบจำลองนี้อยู่ที่ร้อยละ 94 สำหรับการพยากรณ์ล่วงหน้า 1 ปี

วิมุตติ พิณจกุล (2555) ศึกษาการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้วยเครื่องมืออัตราส่วนทางการเงินของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดธุรกิจพาณิชย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการหมวดธุรกิจพาณิชย์ จำนวน 6 หลักทรัพย์ ผลการวิจัยพบว่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการหมวดธุรกิจพาณิชย์มีระดับความเสี่ยง (โอกาสที่กิจการจะล้มละลาย) ค่อนข้างต่ำ ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับความเสี่ยงที่เป็นระบบ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

วิจิตรา จำลองราษฎร์ (2559) ศึกษาโอกาสในการล้มละลายของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยศึกษาทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ยกเว้นกลุ่มธุรกิจการเงิน จำนวนทั้งสิ้น 423 บริษัท ผลการศึกษา พบว่าบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง มีสัดส่วนของความเป็นไปได้สูงมากที่บริษัทจะล้มละลายสูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการและทรัพยากร เนื่องจากกลุ่มอุตสาหกรรมเหล่านี้มีมูลค่าของสินทรัพย์รวมและหนี้สินรวมสูงมาก นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีค่า Z-Score ต่ำที่สุดในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประสบภาวะล้มละลาย

วิธีดำเนินการวิจัย

ส่วนที่1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ดำเนินงานภายใต้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และยังทำการซื้อ-ขายหลักทรัพย์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งในการศึกษาค้างนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นข้อมูลรายไตรมาสตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ของปี 2557 ถึง ไตรมาสที่ 2 ของปี 2560 จำนวน 5 บริษัท

ส่วนที่2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลทางการเงินในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ประกอบด้วย Altman's Z-Score Model ประกอบด้วยอัตราส่วนทางการเงิน 5 อัตราส่วน ดังนี้

X1 = อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวม

X2 = อัตราส่วนกำไรสะสมต่อสินทรัพย์รวม

X3 = อัตราส่วนกำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม

X4 = อัตราส่วนมูลค่าตลาดของหุ้นต่อมูลค่าทางบัญชีของหนี้สินรวม

X5 = อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์รวม

ส่วนที่3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลทางการเงิน เป็นงบการเงินประจำไตรมาสของแต่ละบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ จำนวน 5 บริษัท โดยใช้งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ของปี 2557 ถึง ไตรมาสที่ 2 ของปี 2560 โดยเก็บข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวกับลักษณะของธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง ได้แก่ วิทยานิพนธ์ วารสาร ข้อมูลออนไลน์ เอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้วยอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ
หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ แบ่งออกได้ 2 ส่วนหลักดังนี้

1. การคำนวณหาค่าความเสี่ยงของหลักทรัพย์ (โอกาสที่กิจการจะล้มละลาย) โดยสมการยึดตาม
แบบจำลอง Altman's Z-Score Model เพื่อวิเคราะห์ โดยนำค่าคะแนนมาตรฐานที่คำนวณได้มาเปรียบ
เทียบและให้ความหมายดังนี้

ต่ำกว่า 1.81 หมายถึง คาดหมายว่าธุรกิจนั้นจะเกิดภาวะล้มละลายในปีหรือสองปีข้างหน้า

1.81 – 2.67 หมายถึง ภาวะล้มละลายยังไม่สามารถระบุชัดได้ ยังเป็นที่น่าสงสัยและน่าจับตาม

สูงกว่า 2.67 หมายถึง บริษัทนั้นจะไม่เกิดภาวะล้มละลายในปีหรือสองปีข้างหน้า

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญกับผลประกอบการ โดยใช้การ
วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยที่ค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00
ถ้าหากค่า r มีค่ามากกว่า 0 จะเป็นความสัมพันธ์ทางบวก ถ้าหากมีค่าน้อยกว่า 0 จะเป็นความสัมพันธ์ทาง
ลบ ตัวแปรจะสัมพันธ์กันสูง ปานกลาง หรือต่ำ มีเกณฑ์ดังนี้

สัมพันธ์กันสูง $r \geq 0.80$ หรือ $r \leq -0.80$

สัมพันธ์กันปานกลาง $0.50 < r < 0.80$ หรือ $-0.80 < r < -0.50$

สัมพันธ์กันต่ำ $-0.50 \leq r \leq 0.50$

ผลการศึกษา

ในการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงินของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ
หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง
(โอกาสที่กิจการล้มละลาย) และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญกับผลประกอบ
การ ของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
โดยคำนวณจากสมการแบบจำลอง Altman's Z-Score Model และหาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วน
ทางการเงินที่สำคัญกับผลประกอบการ โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ส่วนที่ 1 ผลการคำนวณจากสมการแบบจำลอง Altman's Z-Score Model

สามารถแสดงผลการคำนวณของระดับความเสี่ยง (โอกาสที่กิจการจะล้มละลาย) จากสมการ

$$Z = 1.2X_1 + 1.4X_2 + 3.3X_3 + 0.6X_4 + 1.0X_5$$

ได้จากการที่คำนวณในโปรแกรม Microsoft Excel โดยหาค่าเฉลี่ยด้วยวิธีการถ่วงน้ำหนัก

จากกราฟเมื่อแปลผลโดยนำค่าคะแนนมาตรฐาน (Z-score) ที่คำนวณได้มาเปรียบเทียบแล
ะให้ความหมายตามสมการแบบจำลอง Altman's Z-Score Model แสดงให้เห็นว่าระดับความเสี่ยง
(โอกาสที่กิจการจะล้มละลาย) ของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ใน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่า 1.81 ซึ่งอยู่ในช่วง Distress zone แสดง
ให้เห็นว่าบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่ง
ประเทศไทย มีระดับความเสี่ยง (โอกาสที่กิจการจะล้มละลาย) ค่อนข้างสูง

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญกับผลประกอบการ

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญกับผลประกอบการ โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน หากความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินแต่ละตัวกับผลประกอบการ ซึ่งแสดงโดยค่า Z ได้ดังนี้

อัตราส่วนความคล่องตัวกับค่า Z คำนวณหาค่าสหสัมพันธ์ (r) ได้ 0.47 แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับค่า Z ในระดับความสัมพันธ์ที่ต่ำ

เงินทุนสะสมจากแหล่งภายในกับค่า Z คำนวณหาค่าสหสัมพันธ์ (r) ได้ 0.55 แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับค่า Z ในระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง

ความสามารถในการหากำไรกับค่า Z คำนวณหาค่าสหสัมพันธ์ (r) ได้ 0.51 แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับค่า Z ในระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง

สัดส่วนแห่งภาระผูกพันทางการเงินกับค่า Z คำนวณหาค่าสหสัมพันธ์ (r) ได้ 0.67 แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับค่า Z ในระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง ซึ่งสัดส่วนแห่งภาระทางการเงินจะส่งผลต่อค่าความเสี่ยงมากที่สุด

ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ของธุรกิจกับค่า Z คำนวณหาค่าสหสัมพันธ์ (r) ได้ 0.36 แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับค่า Z ในระดับความสัมพันธ์ที่ต่ำ

ข้อจำกัดการวิจัย

เนื่องจากบริษัทที่เลือกศึกษาเป็นกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ มีสินทรัพย์รวม 6,000 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนบริษัทที่เหลือมีสินทรัพย์รวมต่ำกว่ามาก ดังนั้นผลการศึกษาดังกล่าวจึงเป็นการวิเคราะห์เฉพาะกลุ่มที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกันเท่านั้น

ส่วนในประเด็นการแจกแจงค่า Z -Score และค่าสหสัมพันธ์ของแต่ละบริษัท ประกอบด้วยตัวเลขจำนวนมาก จึงแสดงเฉพาะค่าของตัวเลขรวมตามผลการวิจัยข้างต้นเท่านั้น

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ด้วยเครื่องมืออัตราส่วนทางการเงินของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการหมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในครั้งนี้ พบว่า บริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีระดับความเสี่ยง (โอกาสที่กิจการจะล้มละลาย) ในระดับที่สูง และอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ ได้แก่ อัตราส่วนความคล่องตัว , เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน , ความสามารถในการหากำไร , สัดส่วนแห่งภาระผูกพันทางการเงิน และความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ของธุรกิจมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับผลประกอบการของธุรกิจ

อภิปรายผล

ระดับความเสี่ยง (โอกาสที่กิจการจะล้มละลาย) ของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่า 1.81 ซึ่งอยู่ในช่วง Distress zone แสดงให้เห็นว่าบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีระดับความเสี่ยง (โอกาสที่กิจการจะล้มละลาย) ค่อนข้างสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิจิตรา จำลองราษฎร์ (2559) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องโอกาสในการล้มละลายของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตัวแบบ Altman's Z-Score เพื่อหาโอกาสในการล้มละลายของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมบริการมีสัดส่วนของความเป็นไปได้สูงมากที่บริษัทจะล้มละลายสูง เนื่องจากกลุ่มอุตสาหกรรมเหล่านี้มีมูลค่าของสินทรัพย์รวมและหนี้สินรวมสูงมาก

สำหรับอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญๆ

อัตราส่วนความคล่องตัว เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่อง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลประกอบการ อัตราส่วนนี้มักจะใช้เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ปัญหาทางการเงินของธุรกิจ เนื่องจากความอยู่รอดของธุรกิจต้องเริ่มจากการได้รับกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวก

เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลประกอบการ เนื่องจากการลงทุนในสินทรัพย์ก่อให้เกิดผลตอบแทนเป็นเงินทุนสะสมเพื่อการลงทุนอย่างต่อเนื่อง

ความสามารถในการหากำไร เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการประกอบธุรกิจ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลประกอบการ เนื่องจากอัตราส่วนนี้ใช้วัดประสิทธิภาพในการที่ผู้บริหารนำทรัพย์สินไปบริหารเพื่อให้เกิดรายได้

สัดส่วนแห่งภาระผูกพันทางการเงิน เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถทางการเงินจากเงินทุนของกิจการในการจัดการกับภาระหนี้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลประกอบการ หากความสามารถมีสูง การลงทุนในกิจการด้วยแหล่งเงินภายนอกจะไม่ใช่ปัญหาต่อกิจการ

ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ของธุรกิจ เป็นอัตราส่วนที่ใช้การวัดประสิทธิภาพการลงทุนในสินทรัพย์ว่า กิจการได้ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์นั้นได้เต็มที่หรือไม่ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลประกอบการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัย นักลงทุนสามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการคาดคะเนผลประกอบการของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ของตลาดหลักทรัพย์ หรือนำไปใช้ในการตัดสินใจเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้โดยอาจจำเป็นต้องพิจารณาบริบทแวดล้อมอื่นๆ ประกอบ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน 5 บริษัท ผู้สนใจศึกษาในครั้งต่อไปอาจนำบริษัทอื่นๆเพิ่มเติมในการศึกษา

2.2 การวิจัยครั้งนี้มีการนำอัตราส่วนทางการเงินมาใช้เพียง 5 อัตราส่วน จากแบบจำลอง Altman's Z-Score Model ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป อาจจะนำอัตราส่วนทางการเงินอื่นๆเข้ามาวิเคราะห์ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐนิชา อร่ามเอียรธำรง. (2554). *การพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์*. การศึกษาอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิตและปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2560). *งบการเงิน*. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 13 ตุลาคม 2560 เข้าถึงได้จาก <https://marketdata.set.or.th/mkt/sectorquotation.do?sector=MEDIA>
- ผู้จัดการรายวัน. (2559). *ธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์ไทย ในวันลมหายใจในรววยริน*. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 28 พฤศจิกายน 2560 เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/AstWeekend/ViewNews.aspx?NewsID=959000018407>
- วัชรานนท์ ทองเทพ. (2560). *สิ่งพิมพ์ไทยยุค 4.0 ยังซบเซา นักข่าวเสี่ยงตกงานเพิ่ม*. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 28 พฤศจิกายน 2560 เข้าถึงได้จาก <http://www.bbc.com/thai/thailand-39176803>
- วิจิตรา จำลองราษฎร์. (2559). *โอกาสในการล้มละลายของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. งานวิจัยบริหารธุรกิจดุขฎีบัณฑิต(การบริหารธุรกิจ)มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิมุติดี พินิจกุล. (2555). *การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้วยเครื่องมืออัตราส่วนทางการเงินของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดธุรกิจพาณิชย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. จุลนิพนธ์บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศุภกิตต์ ภัคคีศรีศักดิ์ดา. (2554). *การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้วยเครื่องมืออัตราส่วนทางการเงินของ บริษัทที่อยู่ในกลุ่มพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Marketingoops. (2560). *ขาลงของสื่อสิ่งพิมพ์ กับ 3 ทรศนจะจากคนในแวดวงสื่อฯ*. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 28 พฤศจิกายน 2560 เข้าถึงได้จาก <https://www.marketingoops.com/exclusive/opinion/opinion-publishing/>